

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze (v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Krejčířka a soudců JUDr. Jana Chocholatého, Ph.D., a JUDr. Milana Štejra, ve veřejném zasedání konaném dne 31. ledna 2023, projednal odvolání, která do rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. 5. 2021, č. j. 64 T 11/2019 – 7520, podali **obžalovaní 1)**

narozený [redacted] v [redacted] trvale bytem [redacted] 2)

narozený [redacted] v [redacted] bytem [redacted] a 3)

narozený [redacted] v [redacted] trvale bytem [redacted]

[redacted] a rozhodl

takto:

I.

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu se k odvoláním obžalovaných [redacted] a [redacted] napadený rozsudek **zrušuje** ve výrocích o trestech, které byly těmto obžalovaným uloženy.

Podle § 259 odst. 3 písm. b) tr. řádu se **nově** rozhoduje **takto:**

Obžalovaní

narozený [redacted] 1) [redacted]
trvale bytem [redacted]

narozený [redacted] v [redacted] 2) [redacted]
bytem [redacted]

se odsuzují

podle § 240 odst. 3 trestního zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 2016,

obž. [redacted] k trestu **odnětí svobody** v trvání **pěti (5) let.**

obž. [redacted] k trestu **odnětí svobody** v trvání **pěti (5) let a šesti (6) měsíců.**

Pro výkon trestu se oba obžalovaní shodně zařazují do věznice s **ostrahou.**

Zbývající výroky napadeného rozsudku ve vztahu k těmto obžalovaným zůstávají nedotčeny.

II.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalovaného [redacted] jako nedůvodné **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem byli obžalovaní [redacted] [redacted] aj. [redacted] (a spolu s nimi též obžalovaní [redacted] a [redacted], ohledně nichž rozsudek již nabyl právní moci) shledáni vinnými zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 6. 2016 (obžalovaní [redacted] a [redacted] resp. tímtéž deliktem, kvalifikovaným podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku (obž. [redacted] jichž se měli dopustit skutky (útoky) konkretizovanými ve výrokové části napadeného rozsudku.
2. Za uvedený zločin byli obžalovaným uloženy následující tresty: obžalovaným [redacted] aj. [redacted] shodně tresty odnětí svobody v trvání 6 let, pro jejichž výkon byli taktéž shodně zařazeni do věznice s ostrahou, obžalovanému [redacted] pak trest odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 5 let.
3. Rozsudek právní moci nenabyl, když do něj v zákonem stanovené lhůtě (obž. [redacted] ihned po jeho vyhlášení do protokolu) podali odvolání, která prostřednictvím svých obhájců odůvodnili následovně:
4. **Obžalovaný** [redacted] svým opravným prostředkem namítá, že rozhodnutí soudu je nesprávné, nezákonné, vnitřně rozporné a nemá oporu v provedeném dokazování. Spočívá na nesprávném právním posouzení věci a byly jím porušeny základní zásady trestního řízení, neboť soud I. stupně neprovedl všechny navržené důkazy, provedené důkazy řádně nevyhodnotil, z nich vyplývající skutkový stav neposoudil správně, když vyvodil nesprávné právní závěry o vině obžalovaného. Odvolatel dále rozebírá hodnocení skutkového stavu soudem a činí závěr, že provedenými důkazy bylo naopak prokázáno nade vší pochybnost, že skutek popsany v obžalobě se nestal. Brojí proti skutečnosti, že rozsudek nemá parametry ust. § 125 tr. řádu, když soud se absolutně nevypořádal s jeho obhajobou. Připomíná, že v rámci hlavního líčení předložil množství důkazů, případně odkazoval na důkazy, již ve spisu obsažené, soud se však k důkazům prokazujícím jeho nevinu z části vůbec nevyjádřil, z části pak svojí úvahu o odmítnutí relevance takových důkazů nikterak nezdůvodnil. Má za to, že předložil důkazy, prokazující jeho obhajobu, což je zcela nad rámec zásady in dubio pro reo, přitom není povinen svou nevinu dokazovat. Soud v rozsudku konstatuje, že on realizoval své obchody s řepkovým olejem v rámci tzv. kolotočových fakturačních řetězců, k čemuž on v přípravném řízení i řízení před soudem namítal, že žádný takový kolotočový obchod s jeho účastí nikdy neproběhl. Fakturami na prodej a nákup řepkového (resp. slunečnicového) oleje, fakturami za dopravu, dodacími listy, mezinárodními

Shodu s prvopisem potvrzuje: [redacted]

nákladními listy a konečně i znaleckým posudkem ústavu Česká znalecká, a.s. prokázal, že společnosti CBAI INVEST MANAGEMENT LTD totiž prodával olej, který koupil od společnosti AVENA, s.r.o. nebo společnosti Glencore Grain Czech, s.r.o., nešlo tak prokazatelně o řepkový olej zakoupený od společnosti DYN, s.r.o. Řepkový olej, který od poslední uvedené společnosti DYN, s.r.o. zakoupil, nechal dovézt do [redacted] a společností AVENA, s.r.o. stočit do spotřebitelských balení, což doložil prohlášením společnosti AVENA, s.r.o. a fakturami za stočení oleje, který následně prodal konečným zákazníkům k faktické finální spotřebě. Za zásadní důkaz ve věci považuje posudek znaleckého ústavu Česká znalecká, a.s., z něhož vyplývá, že on v období od [redacted] do [redacted] r. 2014 v žádném případě nerealizoval své obchody s řepkovým olejem v rámci tzv. kolotočových fakturačních řetězců. Z posudku rovněž vyplývá, že on ve zkoumaném období nakupoval předmětnou komoditu za cenu obvyklou, případně za cenu vyšší (str. 129 posudku). Podle rozsudku se měl podílet na vytvoření obchodního (fakturačního) řetězce v období od [redacted] 2014 do [redacted] 2015 s tím, že obžalovaní měli využívat účelově vytvořených řetězců obchodních společností jednak k tomu, aby konečný odběratel zboží v ČR [redacted] získal výhodu ve formě nákupu zboží za neobvykle nízkou cenu (té obžalovaní docílili tím, že zajistili, aby společnost zařazená v řetězci na pozici tzv. missing tradera neodváděla DPH z uskutečněných obchodů a následně fakturačně prodávala zboží dalším společnostem za nižší cenu, než za jakou pořídila zboží z jiného členského státu EU – Kypru od společnosti CBAI INVEST MANAGEMENT LTD), jednak k tomu, aby [redacted] mohl nárokovat odpočet daně z přidané hodnoty za pořízení zboží od dodavatele v tuzemsku. K tomuto odvolatel uvádí, že obchodování v rámci obchodního řetězce je zcela legitimní a zákonem aprobované, za jistých okolností může být v rozporu s normami trestního práva, avšak nemůže být bez dalšího dovozováno pouze z účasti na obchodování v rámci obchodního řetězce. Prohlašuje, že zboží vždy nakupoval za cenu v místě a čase obvyklou, o existenci obchodního (fakturačního) řetězce nevěděl, stejně jako nevěděl, že nějaká společnost neodvádí DPH. Připomíná, že někteří dodavatelé v rozhodném období mu dodávali rafinovaný řepkový olej dokonce levněji, než společnosti DYN, s.r.o., a INERO, s.r.o., což bylo doloženo fakturami společnosti Glencore Grain Czech, s.r.o., a AVENA, s.r.o. Pokud jde o jeho vědomost o údajné existenci podvodného obchodního řetězce, pak odkazuje na přípis KSZ v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2018, adresovaný KŘ Policie Pardubického kraje (č.l. 5389 spisu), z něhož cituje. Má za to, že tímto sdělením je vyvrácen závěr soudu, že měl cokoliv a kohokoliv v této věci řídit a také, že by věděl, za jakou cenu jeho dodavatelé nakupují rafinovaný řepkový olej. Zdůrazňuje, že je na místě se řádně zabývat zejména subjektivní stránkou trestného činu, tedy skutečnostmi prokazujícími či vyvracejícími jeho úmysl zkrátit daň za pomoci společností v postavení tzv. missing traderů, tedy společností INERO, INDATA, SALTRON a DYN. Dále namítá vůči závěrům soudu, že obchody probíhaly v jednom dni a v celkovém kontextu postrádaly ekonomický smysl, když tvrdí, že realizování více obchodních transakcí v rámci jednoho dne je skutečnost zcela běžná, rutinní, přičemž soud nezdůvodnil, co jej k uvedené poněkud zvláštní úvaze vedlo. Tato je v rozporu s provedeným dokazováním, když fakturami a znaleckými posudky bylo prokázáno, že on nákupem a prodejem řepkového oleje dosahoval zisku, je přesvědčen, že nejednal protiprávně ani „zvláštně“. Pokud jde o škodu, která byla údajně způsobena České republice, pak obžaloba (na rozdíl od soudu) při jejím stanovení vycházela ze znaleckého posudku [redacted]. Je přesvědčen, že z tohoto posudku nelze vzhledem k závěrům posudku ústavu Česká znalecká, a.s. vycházet, neboť nesprávnost závěrů znalce [redacted] se podává i z listin vypracovaných policejními orgány, poukazuje zejména na vyhodnocení KŘ Policie Pardubického kraje ze dne [redacted] 2018 (č.l. 16 spisu). Připomíná, že škoda je zákonným znakem trestného činu a je třeba vždy zjišťovat a dokazovat její výši, pokud tuto nelze zjistit přesně, je nutno zjistit alespoň minimální výši škody, přičemž poukazuje na usnesení MS ČR, sp. zn. 11 Tdo 902/2003. Odvolatel poukazuje také na nesrozumitelnost, zmatečnost a vnitřní rozpornost rozsudku, a to v popisu skutku, kde na str. 1 se uvádí doba páčání od [redacted] 2014 do [redacted] 2015, resp. od [redacted] 2014 do [redacted] 2015, nicméně na str. 2 již rozsudek uvádí (a to též v rámci prezentovaných tabulek)

období od [REDAKCE] 2014 do [REDAKCE] 2015. Rovněž v popisu spáchaného skutku se zmiňuje, že účelem jednání bylo zboží pouze fiktivně odebrat a následně s minimální či dokonce nulovou marží dodat subjektu na konci řetězce, konkrétně obžalovanému [REDAKCE], následně však soud uvádí, že fiktivně dodané zboží bylo dodáno dalšímu subjektu, což je principiálně nemožné. Rovněž je namítáno užití pojmu „NEZJIŠTĚNO“, konkrétně na str. 24 u transakce 16) a dále u transakcí 17) a 18) a opakovaně v bodě 9. odůvodnění rozsudku. K tomuto se konstatuje, že takovým způsobem nelze popsat skutek a stanovit škodu, když vzhledem k absenci relevantních účetně daňových informací vztahujících se k nákupu a prodeji řepkového oleje ve vztahu k subjektu označeným „NEZJIŠTĚNO“ nelze postavit na jisto, jak si tyto subjekty plnily své daňové povinnosti, což má nepochybně vliv na výpočet údajné škody přisuzované obžalovanému. Ve vztahu k tzv. ceně obvyklé odvolatel zmiňuje, že mu obžaloba kladla za vinu, že nakupoval řepkový olej za neobvykle nízkou cenu, na což namítal, že nakupoval za cenu v místě a čase obvyklou. Z posudku České znalecké, a.s. plyne, že nakupoval za cenu obvyklou, případně za cenu vyšší. Soud k této otázce přistupuje rozporně, když v popisu skutku na str. 2 zmiňuje, že „[REDAKCE] získal výhodu ve formě nákupu zboží za neobvykle nízkou cenu“. Stejného názoru je i při popisu obchodních transakcí na str. 5 – 31 rozsudku, v bodě 30. rozsudku však již svůj právní názor mění a konstatuje, že „nezpochybňuje závěry znaleckého zkoumání ohledně ceny obvyklé, avšak zdůrazňuje, že podvod na DPH lze spáchat i se zachováním obvyklých cen, jak nákupu, tak prodeje u [REDAKCE] i u společnosti CBAI“. Odvolatel se vrací k otázce posudku znaleckého ústavu Česká znalecká, a.s., který má za zásadní důkaz a namítá, že hodnocení tohoto důkazu soud věnoval pouze jeden a půl řádku textu, konkrétně, že se neztotožňuje se závěrem znalecké kanceláře, že se jednalo o smíšení více obchodů a nikoliv o obchod řetězově navazující. Toto hodnocení má za nedostatečné, přičemž v této souvislosti poukazuje například na nález Ústavního soudu ČR, ÚS 109/2000-n. K závěru soudu, že nemá pochyb, že jednání obžalovaných bylo koordinované a cílené na podvod s DPH, neboť není jiné přijatelné vysvětlení pro výše popsané schéma deklarovaných obchodů, obž. [REDAKCE] namítá, že vina musí být ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu obžalovanému prokázána a nikoliv pouze dovozena logickou poučkou. V závěru se odvolatel ještě pozastavuje nad způsobem stanovení údajné škody, který má za nepřezkoumatelný. Soud nevycházel ze znaleckého posudku [REDAKCE] ani ústavu Česká znalecká, a.s., přičemž tento svůj postup nevysvětlil, uvedl, že odkazuje na výsledek kontrolního zjištění Finančního úřadu pro Pardubický kraj, Územní pracoviště [REDAKCE], a rozsudek KS Hradec Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 16. 10. 2019, sp. zn. 52 af 3/2019, v nichž správce daně i správní soud dospěli ke shodnému závěru. Ve skutečnosti Finanční úřad i krajský soud přitom dospěli k rozdílným výsledkům, navíc předmětná řízení v současné době nejsou definitivně skončena. Závěrem odvolatel navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a rozhodl tak, že jej obžaloby zproští.

5. **Obžalovaný** [REDAKCE] svým oprávněným prostředkem napadá předmětný rozsudek ve výrocích o vině i trestu. Namítá především podstatné vady řízení, dále nejasnost a neúplnost skutkových zjištění, kdy se nalézací soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí a dále má za to, že ani hodnocení provedených důkazů soudem nesplňuje požadavky § 2 odst. 6 tr. řádu (namítá tedy důvody ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu). Především namítá podstatné vnitřní rozpory při hodnocení důkazů, které mají dopad na logiku skutkových zjištění soudu, kdy se soud důsledně nevypořádal s provedenými důkazy v jejich vzájemných souvislostech, přičemž zejména nebyly objasněny i ty skutečnosti, které svědčí nebo by mohly svědčit v jeho prospěch. Chybějící důkazy ke svým závěrům dle jeho názoru nalézací soud nahradil pouze domněnkami, jež nejsou o žádné provedené důkazy opřeny. Soud se v napadeném rozsudku především nevypořádal se skutečností, zda jednotlivé obchody byly skutečně řetězci, jejichž cílem bylo zkrátit DPH, resp. získat výhodu na DPH. Přestože závěry ve věci opatřených znaleckých posudků [REDAKCE] a České znalecké, a.s. jsou zcela odlišné, nalézací soud se s těmito důkazy a jejich obsahem vůbec nevypořádal a tyto nevyhodnotil v souvislosti s důkazy

dalšími. V závěru ohledně zavinění obžalovaného soud v bodě 35. velmi stroze konstatoval, že nemá pochyb, že jednání obžalovaného bylo úmyslné, cílené na podvod s DPH, aniž by tento závěr opřel o nějaký důkaz nebo vysvětlil, jak k tomuto dospěl. Opřel jej ve své podstatě pouze o podanou obžalobu a skutečnost, že obžalovaný znal spoluobžalovaného [REDAKCE] z obchodního prostředí a obchodního styku. Poukazuje na nelogičnost a rozpornost závěru soudu, který v tomtéž odůvodnění pod bodem 32. konstatuje, že nebyly provedeny žádné důkazy o tom, že by se obžalovaní jakkoliv navzájem, resp. s obž. [REDAKCE] na těchto obchodech domlouvali. Přesto soud nemá pochyb, že jednání obžalovaných bylo koordinované a cílené na podvod s DPH, neboť není jiné přijatelné vysvětlení pro výše popsané schéma deklarovaných obchodů. Obžalovaný namítá, že soudem nebyl v rámci hlavního líčení proveden jakýkoliv důkaz, z něhož by bylo možné dovozovat jeho úmyslné jednání, přesto v rozsudku tvrdí, že on o všem věděl a na daňové trestné činnosti se podílel. On má naopak za to, že provedeným dokazováním bylo zcela vyvráceno, že by on, resp. společnost CBAI byla osobou profitující. Soudem nebyla rovněž prokázána příčinná souvislost mezi jeho jednáním a následkem, tedy že by následkem toho, že společnost CBAI prodala zboží do České republiky, bylo zkrácení daně nebo získání výhody na dani, u kteréhokoliv subjektu, který byl odběratelem zboží. Současně není vůbec postaveno na jisto, zda České republice vůbec škoda vznikla, přičemž v této souvislosti poukazuje na závěry znaleckého posudku [REDAKCE] který konstatuje, že nelze říci, že pokud by na počátku fakturačního řetězce byla řádně příznána a odvedena DPH, pak by stát na DPH vybral více právě o tuto, s největší pravděpodobností by stát vybral méně. Nebylo rovněž prokázáno, že by se obžalovaný jakkoliv podílel na řízení a ovládání společností, které byly označeny jako missing trader. Odvolatel namítá, že žádný takový kolotočový obchod s řepkovým olejem s jeho účastí, jak je tvrzen soudem, nikdy neproběhl, neboť společnosti CBAI obž. [REDAKCE] prodával řepkový, resp. slunečnicový olej, který koupil od společnosti AVENA, s.r.o., anebo společnosti Glencore Grain Czech, s.r.o. Řepkový olej, který [REDAKCE] zakoupil od společnosti DYN, s.r.o., nechal dovézt do [REDAKCE] a stočit do spotřebitelských balení a následně prodal konečným zákazníkům. Soud I. stupně do tzv. kolotočových fakturačních řetězců v předmětném období zařadil i prodej rafinovaného slunečnicového oleje obž. [REDAKCE] společnosti CBAI, což je logicky zcela jiná komodita, než tato společnost dodala v předmětném období svým odběratelům. Z uvedeného plyne, že se u těchto obchodů nemohlo jednat o tzv. kolotočový fakturační řetězec, což jak nalézací soud zcela ignoroval, důkazy řádně nehodnotil a lze se jen domnívat, že tak činil proto, že důkazy nezapadají do popisu skutků podávaných obžalobou a převzatých do výroku rozsudku. Dále konstatuje, že obchodní (fakturační) řetězce nebyly prokázány, neboť nebyly provedeny důkazy, které by prokazovaly vědomost obžalovaného o existenci takového řetězce, dále o tom, že společnost na pozici tzv. missing trade neodvádí DPH a konečně i vědomost o tom, že poslední článek řetězce [REDAKCE] by zboží musel zakoupit za neobvykle nízkou cenu. Z žádného provedeného důkazu však neplyne, že by on o takových skutečnostech věděl, a zejména, jak vyplývá z provedených důkazů, zejména faktur, někteří jiní dodavatelé [REDAKCE] dodávali v rozhodném období olej levněji, než společnosti DYN, s.r.o. a INERO, s.r.o. Z žádného důkazu také neplyne, že by odvolatel byl jakkoliv personálně propojen s ostatními do domnělých řetězců zapojenými společnostmi, resp. že by tyto společnosti či osoby v nich nějakým způsobem ovládal či se s nimi alespoň přátelil. Naopak většina osob uvedla, že jej vůbec nezná, proto má za to, že nebylo prokázáno jeho přímé propojení se společnostmi v obchodním řetězci a nebyl proveden ani jediný důkaz, z něhož by bylo možno dovozovat jakékoliv propojení nepřímé. Poukazuje také na rozpory a nelogičnosti rozsudku, kdy např. je na jednu stranu tvrzeno, že se vědomě a úmyslně zapojil do obchodních řetězců s úmyslem páchat trestnou činnost a na stranu druhou je tvrzeno, že k tomuto závěru neexistuje žádný důkaz. Uzavírá tvrzením, že existence údajných obchodních (fakturačních) řetězců tak nebyla žádným provedeným důkazem prokázána, naopak byla zcela vyvrácena. V rozsudku rovněž zcela absentuje jakýkoliv popis, z čeho je dovozováno, v čem je spatřován nezákonný (neoprávněný) profit obžalovaného, resp. jeho společnosti CBAI. Tato ani nemohla mít neoprávněný prospěch

na dani, neboť zboží dodávala bez DPH, pouze za cenu zboží, její jediný profit byl výsledkem rozdílu mezi nákupní a prodejní cenou. Nebyl proveden jediný důkaz, že by se obžalovaný jakýmkoliv způsobem podílel na případném snížení ceny mezi subjekty, které si zboží prodaly na území ČR. Konečně namítá i skutečnost, že České republice nevznikla jakákoliv škoda na DPH, resp. jsou o tomto důvodné pochybnosti, přičemž odkazuje na závěry posudku znalce [REDACTED]. Závěrem namítá, že soud I. stupně v hlavním líčení zamítl jeho návrh na doplnění dokazování výslechem svědka [REDACTED] ze společnosti KOMAGRA za účelem objasnění jednotlivých obchodů, uzavírání smluv, tvorby cen za komodity, dopravu apod., který pokládá za stěžejní. Napadenému rozsudku vytýká i nesplnění náležitostí vyžadovaných ust. § 125 odst. 1 tr. řádu. Navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně, aby jí v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

6. Do všech výroků napadeného rozsudku směřuje své odvolání i **obžalovaný** [REDACTED]. Tomuto vytýká především porušení ustanovení trestního zákona ve smyslu § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu. V úvodu svého opravného prostředku rekapituluje a rozebírá důkazy, na jejichž základě nalézací soud vystavěl své závěry o jeho vině, především zmiňuje výpověď obžalovaných [REDACTED] a [REDACTED] výpisy z Obchodního rejstříku, sdělení [REDACTED], smlouvy o převodu podílu společníka, sdělení správce daně a výpověď svědkyně [REDACTED]. Zmiňuje, že v posuzované věci mu nebylo nade vše pochybnost prokázáno naplnění subjektivní stránky. Soud zřejmě dovodil jeho úmyslné zavinění z toho, že v předmětném období byl formálně [REDACTED] případně [REDACTED] ve společnostech INERO, MILITH a PAKLIŽE, a dále z jeho přátelského vztahu k [REDACTED] především však z výpovědi [REDACTED] dle názoru obhajoby však z uvedeného nevyplývá, že by on měl jakoukoliv vědomost o tom, že by se jednotlivými konkrétními jednáními, jak jsou popsána ve výrokové části, měl podílet na jakémkoliv zkrácení daně, či vylákání výhody na této povinné platbě, tedy na porušování veřejného zájmu na ochraně správného odvedení daně. On nemá žádnou odbornost v oblasti daní ani účetnictví, aby byl s to pochopit princip fungování karuselových podvodů, a získat tak alespoň základní povědomí o tom, že spoluprací s [REDACTED] se může podílet na trestné činnosti, do této problematiky by musel být zasvěcen další osobou. Dle jeho názoru tedy nebylo možno učinit právní závěr, že se zažalovaného skutku dopustil úmyslně ve smyslu § 15 tr. zákoníku. Uzavřel, že rozsudek má dle jeho názoru vady tkvící v tom, že soud na základě úplně a správně zjištěného skutkového stavu nesprávně vyložil ustanovení trestního zákoníku, týkající se úmyslného zavinění pachatele, resp. je nesprávně aplikoval na jím zjištěný skutkový stav. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek v části jeho se týkající ve výrocích o vině i trestu podle ustanovení § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu zrušil a sám s přihlédnutím k zásadě *in dubio pro reo* jej podle § 226 písm. b) tr. řádu obžaloby zprostil.
7. Ve veřejném zasedání odvolatelé – obžalovaní setrvali na svých konečných návrzích tak, jak byly učiněny v rámci písemných vyhotovení opravných prostředků a jejich odůvodnění, nad jejich rámec navrhli obžalovaní [REDACTED] a [REDACTED] prostřednictvím svých obhájců alternativně pro případ, že odvolací soud dospěje k závěru o správnosti výroku o vině, uložit podmíněně odložené tresty odnětí svobody.
8. Intervenující státní zástupkyně VSZ v Praze v rámci konečného návrhu konstatovala, že argumentaci opravných prostředků obžalovaných má za opakování obhajoby jmenovaných, jak byla uplatněna v rámci přípravného řízení a hlavního líčení, a s níž se nalézací soud náležitě vypořádal. Závěry tohoto soudu, v podobě rozsudečných výroků, má za správné a zákonné, uložené tresty pak za zcela přiměřené, a proto navrhla soudu, aby odvolání všech obžalovaných jako nedůvodná zamítl.

9. Vrchní soud postupem podle § 254 odst. 1 tr. řádu z titulu odvolání obžalovaných [redacted] a [redacted] přezkoumal jimi napadené výroky rozsudku krajského soudu (tedy prakticky rozsudek v celém rozsahu), přezkumu podrobil i řízení, které vydání tohoto rozsudku předcházelo. Učinil závěr, že opravným prostředkům obžalovaných [redacted] a [redacted] lze přisvědčit, ovšem nikoli bezezbytku, toliko zčásti, pokud jde o výroky o uložených trestech odnětí svobody, ve zbývající části argumentace je třeba na ně nahlížet jako na nedůvodné. Jako zcela nedůvodný pak odvolací soud vyhodnotil opravný prostředek obžalovaného [redacted].
10. Zmíněným přezkoumáním napadeného rozsudku a jemu předcházejícího řízení bylo zjištěno, že toto řízení netrpí procesními vadami, které by byly vážnými do té míry, že by mohly mít za následek nesprávnost některého z rozsudečných výroků, a představovaly tak titul pro jeho zrušení. Soud prvního stupně postupoval v souladu s patřičnými ustanoveními trestního řádu, přičemž dbal o zachování práv stran trestního řízení, jmenovitě též práv obžalovaných na obhajobu a zákonný (fair) proces.
11. V rámci přezkumného řízení bylo též zjištěno, že soud prvního stupně ve věci shromáždil důkazy v rozsahu, vyžadovaném ustanovením § 2 odst. 5 tr. řádu, tedy v rozsahu, který je plně postačující k tomu, aby soudu umožnil učinit ve věci rozhodnutí, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Důkazní materie tak byla náležitým a adekvátním podkladem pro rozhodovací činnost nalézacího soudu.
12. Pokud je odvolateli (zejména obž. [redacted] namítáno, že soud neakceptoval důkazní návrhy, vznesené v průběhu řízení před soudem prvního stupně, pak je namísto konstatovat, že nalézací soud dokazování doplňoval i k návrhům stran, konkrétně jde i o výslech znalce – zástupce znaleckého ústavu Česká znalecká, a.s., [redacted], realizovaný z iniciativy obhajoby v rámci hlavního líčení dne 18. 5. 2021, který prezentoval znalecký posudek zadaný a předložený obhajobou. Téhož dne k dotazu soudu všechny strany řízení shodně prohlásily, že žádných dalších důkazních návrhů nemají, předseda senátu tudíž dokazování prohlásil za skončené a udělil slovo k závěrečným návrhům ve věci.
13. Důkazní návrhy pak odvolatelé učinili i v rámci svých opravných prostředků ve vztahu k odvolacímu řízení, konkrétně šlo o návrhy obž. [redacted] (provedení znaleckého posudku Česká znalecká, a.s., výslech zpracovatele ZP [redacted] předložení listin – přípis a vyhodnocení KSZ Hradec Králové na KŘ Policie ČR Pardubického kraje a opačně, výslechy svědků [redacted] a [redacted] a obž. [redacted] (výslech svědka [redacted] který nicméně byl nalézacím soudem zamítnut již v hlavním líčení). Předmětné návrhy odvolací soud neakceptoval, když tyto má s ohledem na dosud realizované dokazování (všechny důkazy navrhované obž. [redacted] byly v rámci hlavního líčení provedeny soudem prvního stupně) a jejich předpokládaný důkazní přínos za nadbytečné. A pokud jde o navrhovaný důkaz výpovědi svědka [redacted] pak odvolací soud má skutečnosti, které by touto výpovědí měly být objasnovány, za dostatečně zjištěné stávajícími důkazy, zejména důkazy listinné povahy.
14. Dokazování bylo nicméně ex officio doplněno dalším listinným materiálem. Jde o aktuální opisy rejstříků trestů všech obžalovaných (ze dne 12. 12. 2022). Z těchto se zjišťuje, že obžalovaní [redacted] ani [redacted] nemají záznam v rejstříku trestů, obž. [redacted] zde má (beze změn od stavu, z něhož vycházel nalézací soud) 3 záznamy, pro delikty jiné než hospodářské povahy, k nimž pro fikci neodsouzení nelze již přihlížet. K návrhu obž. [redacted] byl proveden důkaz i další listinou – potvrzením správce daně - Finančního úřadu pro Pardubický kraj o stavu osobního daňového účtu [redacted] ke dni [redacted] 2023, z něhož se podává, že jmenovaný k uvedenému datu nevykazuje žádných daňových nedoplatků.

15. V návaznosti na skutečnosti shora uvedené odvolací soud konstatuje, že výsledkem přezkoumání věci je rezultat, že soud prvního stupně provedené důkazy vyhodnotil způsobem plně konformním ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř., tedy jednotlivě i v jejich souhrnu, ve vzájemných souvislostech a vazbách, a učinil ve věci správné skutkové i právní závěry, pokud uzavřel, že zažalované skutky (útoky) se staly, mají všechny znaky deliktů v nich obžalobou spatřovaných, a jejich pachatelé jsou právě obžalovaní.
16. Napadený rozsudek však odvolací soud neshledává zcela bezvadným, zejména pokud jde o jeho odůvodnění, které hodnotí v jistých pasážích, o nichž bude pojednáno níže, za příliš stručné, místy lze říci až lakonické. Zde lze připustit jistou odůvodněnost výhrad odvolatelů, namítajících absenci některých náležitostí odůvodnění rozsudku, zakotvených v ustanovení § 125 tr. řádu. Odvolací soud nicméně zjistil, že nalézací soud důkazy částečně hodnotí již při jejich představení v popisné části odůvodnění, konkrétně např. v odst. 10. až 18. a v odst. 26. – 27. odůvodnění rozsudku. Má tak za dostatečně naplněné limity ustanovení § 125 odst. 1 tr.ř., vyžadující, aby soud ve svém rozsudku **stručně** vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu.
17. Z uvedených požadavků lze shledávat nejvýznamnější deficit odůvodnění napadeného rozsudku zejména v rovině úvah, jimiž se soud řídil při hodnocení provedených důkazů (jmenovitě pak rozporných znaleckých posudků), přičemž s tímto nedostatkem vypořádá se odvolací soud v následujících odstavcích. Je si přitom s dostatek vědom toho, že dokazování, a zejména pak hodnocení důkazů, je doménou soudu prvního stupně, za daných okolností však je přesvědčen, že doplnění odůvodnění, pokud je zjevné a nepochybné, jak nalézací soud rozhodl, na základě jakých důkazů a z jakých důvodů, není nahrazováním činnosti soudu prvního stupně soudem odvolacím.
18. Odůvodnění rozsudku krajského soudu není přitom při postupu podle § 256 tr. řádu (ve vztahu k opravnému prostředku obž. [redacted] a potažmo též k výroku o vině ve vztahu ke všem obžalovaným, v němž nebylo shledáno vad) zapotřebí obsáhleji citovat, postačí na toto odkázat, když takový postup je aprobován i judikaturou Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR, vycházející z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Uvedené však v daném případě nemůže platit bezvýtku, ale toliko k úvodní – popisné části odůvodnění rozsudku, kde jsou rekapitulovány provedené důkazy a v potřebné míře prezentován jejich obsah (str. 34 – 40 rozsudku) a tyto jsou podrobeny prvotnímu hodnotícímu procesu. V závěrečných jeho pasážích, kde je v souladu s ustálenou justiční praxí očekáváno těžiště odůvodnění co do postupu hodnocení důkazů zejména v jejich souhrnu a vzájemných vazbách, jakož i co do skutkových a právních závěrů, k nimž po tomto nalézací soud dospěl, pokládá soud odvolací patričním nad rámec stávajícího odůvodnění napadeného rozsudku konstatovat následující:
19. Není namístě přisvědčit výhradám odvolatelů, že zjištění skutkového stavu věci je nesprávné, nejasné a neúplné, že nalézací soud zaujal selektivní přístup k důkazům a věc je z právního hlediska posouzena nesprávně (byť např. obž. [redacted] shledává skutkový stav řádně soudem zjištěným, výhrady vznášejí toliko k nesprávnému výkladu ustanovení trestního zákona). Nelze také akceptovat tvrzení odvolatelů, že rozsudek je zmatečný, vnitřně rozporný, bez opory v dokazování, kdy důkazy jsou nahrazovány domněnkami soudu.
20. Lze mít provedeným dokazováním za prokázané, že obž. [redacted] vyvíjel podnikatelskou činnost, spočívající v nákupu rostlinných olejů v jiném členském státě EU (fakticky v [redacted] fakturačně

na [REDACTED], jejich dovozu do ČR a prodeji českým odběratelům nebo vývozu do [REDACTED] republiky. Obžalovaní [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (a již pravomocně odsouzení [REDACTED] a [REDACTED] činili v souvislosti s popsánými obchody úkony jednak k neoprávněnému vylákání výhody na DPH obž. [REDACTED] (konkrétně šlo o tzv. karuselové podvody v období [REDACTED] – [REDACTED] 2014), jednak ke zkrácení daně z přidané hodnoty (dále jen DPH) společnostmi INERO a INDATA (tzv. missing traderi). Byl vytvořen řetězec – skupina vzájemně personálně propojených právnických osob, v nichž fakturační prvodovozce v pozici tzv. missing tradera neodvedl DPH tzv. na výstupu, obž. [REDACTED] si tak nárokoval nadměrný odpočet DPH, přestože ta nebyla reálně odvedena. Od [REDACTED] 2014 do [REDACTED] 2015 se jednalo o řetězové podvody na DPH, při nichž obvinění využívali účelově vytvořených řetězců tuzemských společností k tomu, aby konečný odběratel zboží v ČR – obž. [REDACTED] – získal výhodu ve formě nákupu zboží za neobvykle nízkou cenu, které docílili tím, že společnost zařazená v řetězci na pozici tzv. missing tradera neodváděla DPH a následně fakturačně prodávala zboží dalším společností zařazeným v řetězci za nižší cenu, než za jakou zboží pořídila z jiného členského státu EU (spol. CBAI Ltd., se sídlem na Kypru, zastoupená obž. [REDACTED]). Personální propojení společností SALTRON, s.r.o., DYN, s.r.o., INDATA services, s.r.o., INERO, s.r.o., MILITH, s.r.o., Pakliže, s.r.o., a NEGADRAT, s.r.o., které v řetězcích vystupují v pozici „bufferů“ či „missing traderů“, resp. postavení obžalovaného [REDACTED] (a potažmo i pravomocně odsouzených [REDACTED] a [REDACTED], je zřejmé z výpisů z obchodního rejstříku (dále jen OR) i výpovědí svědků [REDACTED]

21. Karuselový řetězec, probíhající v období od [REDACTED] do [REDACTED] 2014, je pak na první pohled fiktivní, což je patrné již ze skutečnosti, že obchody mezi zúčastněnými subjekty probíhají vždy v jeden den (za který je řepkový olej fakturačně prodán kyperskou společností CBAI Ltd. tuzemskému odběrateli (společnosti INERO nebo SALTRON) a následně přes další nastrčené společnosti přeprodán obž. [REDACTED] který deklaruje prodej oleje zpět kyperské CBAI, přičemž správce daně zjistil, že k přepravě oleje do jiného členského státu EU vůbec nedošlo, tedy vývoz byl pouze fingován. Společnost CBAI Ltd. má profit z prodeje oleje za cenu vyšší než za jakou ji zpět od [REDACTED] nakupuje, posledně jmenovaný pak kromě marže za fakturovaný obchod nárokuje si odpočet daně na vstupu za údajné tuzemské plnění. Získání profitu přitom umožňuje účelové ponížení kupní ceny v účelově vytvořeném řetězci a úmyslné neodvedení daně tzv. ztraceným obchodníkem (missing trader). Tím, že zúčastněné subjekty zjevně vystavovaly faktury nepodložené konkrétním plněním, případně fiktivní CMR listy, je prokazována vědomá účast všech obviněných na předmětném daňovém podvodu. V rámci toku finančních prostředků je zcela vynechána společnost SALTRON (typický tzv. missing trader), z čehož zejména obž. [REDACTED] muselo být zřejmé, že CBAI Ltd. inkasuje peníze od někoho, komu fakturačně žádné zboží nedodává, nadto si jmenovaný musel být vědom toho, že cena, za kterou CBAI dodává olej do ČR je nepřiměřeně vysoká (jmenovitě např. ve srovnání s cenou [REDACTED] společnosti Komagra).
22. Fiktivnost řetězce obchodních společností, účelově vytvořeného v období od [REDACTED] 2014 do [REDACTED] 2015, je pak patrná ze způsobu nakládání s dodávkami řepkového oleje na území ČR bez jakéhokoliv vykazání převzetí spojeného s ověřením množství a jakosti mezi jednotlivými „obchodníky“, bez jakéhokoliv patrného uskladnění, kdy olej je přímo navážen koncovému článku řetězce – obž. [REDACTED] který měl v [REDACTED] od společnosti AVENA pronajatu stáčírnou. Prokazováno je to zejména fakturami mezi společnostmi CBAI (dodavatel do ČR) a Komagra (výrobce oleje - [REDACTED] kdy doprava je sjednávána do [REDACTED] přestože olej je fakturačně dodáván společností, které v [REDACTED] nemají sídlo ani provozovnu. Mezičlánky řetězce, tedy společnosti na pozicích „missing tradera“ či „buffera“ přitom reálně nepodnikají, nedisponují ani náležitými finančními prostředky potřebnými k realizaci předmětných obchodů, nemají provozovnu ani prostory k uskladnění oleje, sídlí povětšinou na virtuálních adresách nebo jejich sídlo není správcem daně dohledatelné, tedy jde o tzv. prázdné skořápky bez zaměstnanců a

majetku. Významnou je i skutečnost, že v rámci finančních toků v řetězci dochází k vynechání některých společností, obž. [REDAKCE] opakovaně peníze zasílá přímo na účet společnosti CBAI (obž. [REDAKCE], což odpovídá reálnému průběhu obchodů. Popsané jednání obžalovaných tak z hlediska tzv. poctivě pojatého obchodu (primárně směřujícího k dosahování zisku) postrádá jakýkoli ekonomický smysl, přičemž obžalovaní (zejména obž. [REDAKCE] a [REDAKCE], byť to navenek zakrývají, jednají ve zjevné shodě. Zvláště obž. [REDAKCE], obchodující s předmětnou komoditou dlouhodobě, byl by nepochybně schopen zajistit si dodávky oleje přímo od výrobce, aniž by jej nakupoval přes jakési „prostředníky“, s nimiž by se v případě poctivě pojatého obchodu musel dělit o marži. To platí zvláště za situace, že obžalovaní [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří z obchodů měli značný profit, nebyli ve společnostech SALTRON, s.r.o., DYN, s.r.o., INDATA services, s.r.o., INERO, s.r.o., MILITH, s.r.o., Pakliže, s.r.o., a NEGADRAT, s.r.o., (subjekty typu „missing trader“ nebo „buffer“) vlastnický nikterak zaangażováni a neměli tedy jakýkoliv (formální) zájem na jejich prosperitě. Je nicméně zřejmé, že tyto společnosti ovládali či řídili fakticky, a to prostřednictvím obžalovaných [REDAKCE]

23. K námitkám absence důkazů k úmyslu, naplnění subjektivní stránky trestného činu, a příčinné souvislosti (odvolatelé tvrdí, že nejsou důkazy o neodvedení daně tzv. missing traderem, že soud vinu dovedl z toho, že obž. [REDAKCE] byl formálním [REDAKCE] nebo [REDAKCE] že posledně jmenovaný nadto nemá patřičnou odbornost, aby pochopil princip karuselových obchodů apod.), prolínajícím se napříč odvoláními všech obžalovaných, nutno k argumentaci nalézacího soudu doplnit, že v případě těchto obžalovaných je Vrchní soud v Praze zcela přesvědčen o míře zavinění ve formě úmyslu přímého. U těchto obžalovaných si bez takového stupně subjektivní stránky míru zapojení do předmětné trestné činnosti nelze vůbec představit. Z mechanismu trestné činnosti, který nalézací a posléze i odvolací soud shora ve stručnosti popsal, vyplývá, že se jednalo o vysoce sofistikovanou trestnou činnost, kterou si lze jen velmi těžko představit bez vědomé (tj. úmyslné) spolupráce zúčastněných subjektů, resp. jejich odpovědných zástupců. To platí dvojnásob pro ty subjekty a jejich zástupce, u nichž je generován zisk z uvedeného nezákonného jednání, který je jediným účelem celé této složité a vysoce koordinované činnosti, tedy v první řadě pro obžalované [REDAKCE] a [REDAKCE] resp. subjekty, které tyto obžalované ovládali (v první řadě obž. [REDAKCE] a kteří uplatňovali jménem svým či svých podnikatelských subjektů nárok na (neoprávněný) odpočet daně, tedy generovali výnos z trestné činnosti. Vše zmíněné samozřejmě neznamená, že pouhá účast na podvodném řetězci obchodních společností má způsobit bez jakýchkoliv dalších důkazů vést soud k závěru o vědomé účasti zástupců příslušných subjektů na podvodném jednání a tím pádem i úmyslném zavinění k trestnému činu podle § 240 tr. zákoníku, jde nicméně o skutečnost, která může svědčit výrazně v neprospěch zúčastněných osob, kdy s přihlédnutím k okolnostem daného případu a důkazům ve věci provedeným může nemalou měrou podpořit závěr o jejich trestní odpovědnosti. Proto má i samotné rozkrytí a zhodnocení charakteru konkrétního podvodného obchodního řetězce ve věci daňového podvodu podstatný význam. Právě na tyto okolnosti nalézací soud soustředil také svoji pozornost a k jeho právním závěrům nutno doplnit závěr o existenci zavinění ve formě přímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ve vztahu ke všem obžalovaným jako doložený relevantními skutkovými zjištěními.

24. K námitkám odvolatelů, že jde o nahrazení důkazů domněnkami, lze kromě shora i níže uvedených skutečností zmínit především i fakt, že deklarované obchody postrádají logiku. Jakkoli tedy obchodování v řetězci může být běžné i zákonné, nemůže to platit v daném případě, kdy je vyloučena reálnost deklarovaných obchodů, některé ze zúčastněných subjektů jsou toliko tzv. prázdné skořápky, tok peněz právě přeskakuje některé takové subjekty, které měly být na obchodu účastny, průběh popírá logiku obchodu a jeho smysl, jímž je dosažení zisku. Nejde ani o to, že by vina byla dovozována z pouhé známosti s některým subjektem (obžalovaným) – závěry soudu jsou důkazně podloženy, vyplývají z výpovědí svědků – jmenovitě zejména svědků [REDAKCE]

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

██████████ a ██████████ a především z důkazů listinných, jak jsou zmiňovány průběžně v popisu inkriminovaných skutků (útoků) a jak jsou konkretizovány i v odůvodnění napadeného rozsudku, zejména v čl. 10. až 18, jakož i v odůvodnění rozsudku tohoto.

25. S uvedeným souvisí i otázka role tzv. bílých koní, míry jejich zavinění a jejich trestní odpovědnosti. Užívaný pojem bílý kůň shrnuje usnesení NS ČR ze dne 7. 8. 2013, sp. zn. 5 Tdo 637/2013, podle kterého jde o nastrčený subjekt, jehož role je pouze formální a jehož existence a úkony mají zastít pravý účel jednání osoby hlavní, jež sleduje výhradně osobní zájmy na úkor ostatních dotčených subjektů. Takový tzv. nastrčený subjekt (v pozici „missing tradera“ nebo „buffera“), aby byl spolupachatelem trestné činnosti, si musí být vědom alespoň možnosti, že jeho jednání a jednání ostatních spolupachatelů směřuje ke spáchání trestného činu společným jednáním a být s tím pro tento případ srozuměn. Není přitom podstatné (nutné), aby každý spolupachatel sledoval při společném jednání svůj prospěch. Podle ustálené soudní praxe lze u osoby jednající v postavení bílého koně za splnění všech zákonných podmínek shledat zavinění alespoň ve formě nepřímého úmyslu ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, a to zejména v případě, kdy takový subjekt (pachatel) formálně přijal funkci statutárního orgánu v obchodní společnosti, záměrně setrval v tomto postavení, aniž působnost statutárního orgánu fakticky vykonával, a o další průběh podnikání se nezajímal, čímž demonstroval svůj vztah lhostejnosti k možnému následku, neboť nepočítal s žádnou okolností, která by mohla případnému trestnímu následku zabránit, a s jeho vznikem byl srozuměn. V daném případě jde o takový typ lhostejnosti, který byl výrazem jeho kladného vztahu ke vzniku trestněprávně významného následku (srov. usnesení NS ČR sp. zn. 7 Tdo 1396/2008). Jedná se tedy o takový typ lhostejnosti, jenž byl výrazem kladného postoje jmenovaného i k variantě spáchání trestného činu, a jenž byl totálním popřením smyslu působnosti jednatele obchodní společnosti, jak je vymezen v zákoně.
26. S ohledem na konstrukci obžaloby a skutečnost, že soud se v trestním řízení nemůže vzhledem k obžalovací zásadě pohybovat mimo rámec podané obžaloby, není namístě se detailněji zabývat působením jednotlivých tzv. bílých koní, kteří v předmětné věci namnoze vystupovali i v postavení svědků.
27. Pochybení nalézacího soudu je dále odvolateli spatřováno i v nevyhodnocení rozporů ve znaleckých posudcích, kdy soud se v odůvodnění svého rozsudku zaměřil na stručné konstatování, že výši způsobené škody oproti jejímu výpočtu znalcem ██████████ stanovil „odlišně“. Ve vztahu k posudku České znalecké, a.s., omezil se pak nalézací soud toliko na zmínku, že se neztotožnil se závěrem znaleckého ústavu, že se jednalo o smíšení více obchodů a nikoliv o obchod řetězově navazující.
28. K tomu je namístě konstatovat, že zákon vnímá znalecký posudek jako jakýkoliv jiný důkaz ve věci opatřený, nerozlišuje důkazy vyšší a nižší právní síly (byť na posudek znalce je namnoze nahlíženo jako na důkaz privilegovaný, ovšem takto lze jej vnímat toliko z pohledu skutečnosti, že je opatřován k posouzení specifické otázky, jež vyžaduje odborných znalostí). Pokud však lze skutkové závěry učinit i na základě jiných relevantních důkazů, nic nebrání soudu nalézacímu, aby v rámci procesu volného hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu učinil své závěry na základě takových důkazů jiných. Je ovšem povinen vypořádat se i s důkazy ostatními, zejména pak těmi, které předložily strany řízení, především obžalovaní v rámci své obhajoby. Těto povinnosti však soud prvního stupně nedostál, resp. nenaplnil ji v náležitém rozsahu. Otázka v dané věci nestojí v tom smyslu, který z ve věci opatřených znaleckých posudků má soud za správný a jak se vypořádal s rozporů v závěrech dvou protichůdně vyznívajících znaleckých posudků, nýbrž ve zdůvodnění, proč ani jeden z uvedených posudků soud neakceptoval

bezezbytku, proč se tedy nepřiklonil ani k jednomu z těchto posudků a proč své skutkové závěry vystavěl na základě důkazů ostatních, především listin (především faktur, daňových příznání, nákladových listů a zpráv a dokumentů správce daně). Zodpovězení této otázky však nalézací soud v odůvodnění svého rozsudku zůstal stranám dlužen.

29. Přitom podstatné skutečnosti k této problematice zazněly zcela zřetelně již v závěrečné řeči státního zástupce u hlavního líčení. Ten konstatoval, že obžaloba od počátku nijak neskrývá, že posudek znalce [REDACTED] má v některých ohledech za problematický, proto z něj principiálně nevycházela a pojmala jej jako zcela okrajový. Na straně druhé ze znaleckých posudků [REDACTED] (Česká znalecká, a.s.) je bohužel zcela zjevné, kdo byl jejich objednavatelem, resp. zadavatelem. Ve vztahu ke všem žalovaným skutkům tento znalec uvádí, že se nejedná o karuselový obchod, resp. karuselový podvod, neboť „nebyl uzavřen kruh“. Zcela tak pomíjí skutečnost, že jako karuselové podvody jsou žalovány toliko skutky (útoky) 1. až 6. obžaloby, u skutků ostatních je jasně deklarováno, že se jedná o podvody řetězové, nikoli karuselové. Znalec dále tvrdí, že řetězec nemůže být uzavřený s ohledem na množství těchto subjektů, zařazených mezi subjekty typu „broker“ („profit taker“) a „missing trader“. To svědčí o nepochopení principu fungování tzv. karuselových podvodů, kde musejí být přítomny subjekty typu „profit taker“ a „missing trader“, mezi něž jsou zařazeny další subjekty typu „buffer“, které dělají tzv. „křoví“ nebo naoko řádně plní své daňové povinnosti a tak zakrývají celý daňový podvod, resp. znesnadňují jeho odhalení, a je zcela lhostejno, jaký počet takových subjektů. V případě skutků ad 1. – 6. znalec rovněž nebyl s to obhájit své tvrzení, že se jedná o dva na sobě nezávislé obchody, které byly obžalobou vyhodnoceny nesprávně jako obchod jediný, v tomto směru vzhledem ke skutečnosti, že daňové doklady a zejména skladová evidence daňového subjektu [REDACTED] uvedenému závěru odporují, je nutno tvrzení znalce mít za zcela nepodložená. Snad nejzávažnější vadou předmětných posudků České znalecké, a.s., prezentovaných [REDACTED] je fakt, že při své analýze zcela vynechal (a sám připouští, že vědomě) u posudku týkajícího se kyperské společnosti CBAI Ltd. skutky 1. – 6. obžaloby. Při svém výsledku [REDACTED] potvrdil, že tak učinil z popudu zadavatelů posudku, ač měl k dispozici náležitě podklady i k těmto skutkům. Tak zatímco u posudků, týkajících se společnosti CBAI Ltd. začíná onen druhý obchodní řetězec údajně u společností SALTRON, s.r.o., či INERO, s.r.o., u posudků, týkajících se obž. [REDACTED] je na začátku řetězce dosazena společnost CBAI Ltd., ač na základě podkladů, které měl znalec k dispozici, musel by údajný druhý řetězec na počátku mít přinejmenším jeden další subjekt, od něhož CBAI Ltd. pořídila údajný olej, který pak následně dodala do ČR (společnostem SALTRON, s.r.o., či INERO, s.r.o.), a na konci řetězce taktéž nejméně jeden subjekt, jemuž CBAI Ltd. prodala údajný olej, nakoupený od obž. [REDACTED]. Přitom tvrzení obžaloby bylo by možno jednoduše vyvrátit doložením daňových dokladů prokazujících skutečný nákup oleje společností CBAI Ltd., resp. skutečný prodej oleje nakoupeného od obž. [REDACTED] pokud by ovšem takové doklady reálně existovaly.
30. Odvolací soud vnímá i skutečnost, jak se nalézací soud vyjádřil ke stanovení výše způsobené škody – „odlišně“, když z odůvodnění napadeného rozsudku, jmenovitě též ze skutečností, uvedených v odst. 36., je zřejmé, že výši škody stanovil na základě dostupného důkazního materiálu státní zástupce a tato je pak soudem převzata ve znění obžaloby. Námitky odvolatele směřují k vyřešení otázky, zda škoda vůbec vznikla, přičemž k argumentaci využívá pochybnosti vyslovené znalcem [REDACTED] v závěrech jeho posudku. Zde je nutno jednoznačně proklamovat, že pokud bylo zjištěno, že první subjekt na pozici „missing tradera“ nesplnil zákonem uloženou povinnost zaplatit DPH tzv. na výstupu, není o vzniku škody pochyb. A je-li namítáno, že některý z mezičlánků, jednoznačně na pozici tzv. „buffera“, část daně odvedl, a pak výše škody není stanovena přesně (jmenovitě též za situace, kdy některý z mezičlánků nebyl identifikován), je dlužno říci, že daň je odváděna a nárok na její odpočet vzniká pouze z ekonomické činnosti, nikoli z činnosti trestné. Pokud tedy některý z mezičlánků zločinného

řetězce daň či její část uhradil, jde o „provozní náklad“ na realizaci trestné činnosti, který na výpočet škody trestnou činností způsobené nemá vliv.

31. Odvoláním obžalovaných [REDAKCE] a [REDAKCE] nicméně vrchní soud popřál sluchu v té části argumentace, kde se dožadují zmírnění uložených trestů, resp. uložení trestů s podmíněným odkladem jejich výkonu. K postupu podle § 58 tr. zákoníku, jež by akceptace takových návrhů nutně předpokládala, však zákonem vyžadované mimořádné okolnosti neshledal, a to ani v okolnostech případu, ani v poměrech jmenovaných pachatelů. Vycházel z kritérií, stanovených zákonem pro volbu druhu trestu a stanovení jeho konkrétní výměry, pokud jde o skutečnosti, vztahující se k osobám pachatelů, bral v úvahu skutečnosti v podstatě stejné jako ty, z nichž vycházel soud prvního stupně (ten jako okolnost pohledčující obžalovaným [REDAKCE] a [REDAKCE] přičítal toliko dosavadní řádný život ve smyslu ustanovení § 41 písm. o) tr. zákoníku). Uzavřel však, že je namístě vzít v úvahu, a to významným způsobem, dobu od spáchání trestné činnosti uplynulší, jakož i způsob vedení života těchto pachatelů v době po spáchání trestné činnosti, měrou méně podstatnou pak i dobu trvání trestního řízení. V důsledku uvedeného pak obž. [REDAKCE] výměru trestu snížil o jednu dvanáctinu (z původní výměry 6 let na 5 a půl roku, obžalovanému [REDAKCE] pak trest snížil o jednu šestinu (z původních 6 let na 5 let, když u jmenovaného zohlednil i fakt, že se přičinil o dosažení stavu, kdy nevykazuje v daňovém výkazu ke dni 26. 1. 2023 žádný daňový nedoplatek.
32. U obž. [REDAKCE] bylo rovněž zkoumáno, zda není namístě vzhledem k době od spáchání skutku uplynulší uložený trest snížit. Jmenovanému byl nicméně uložen trest výchovné povahy – podmíněně odložený trest odnětí svobody ve výměře tří let se zkušební dobou stanovenou na pět let. Tento trest hodnotí vrchní soud jako vysloveně mírný, zejména s ohledem na jeho podmíněnost, při absenci odvolání státního zástupce v neprospěch jmenovaného je nicméně vázán zásadou zákazu reformace in peius (zákazu zhoršení postavení obviněného). Nakonec odvolací soud při zohlednění všech rozhodných skutečností uzavřel, že není namístě (na rozdíl od obžalovaných [REDAKCE] a [REDAKCE] uložených trestů s přímým výkonem) do tohoto jakkoli zasahovat, a to ani pokud jde o délku stanovené zkušební doby. Proto odvolání jmenovaného jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítl.
33. Ze všech shora konstatovaných a blíže rozebraných důvodů tedy Vrchní soud v Praze rozhodl, jak se podává z výroků tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti pravomocnému rozhodnutí **lze** podat **dovolání**. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku toho rozhodnutí, které se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni do **dvou (2) měsíců** od doručení toho rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 31. ledna 2023

JUDr. Milan Krejčířík, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

